

УНІВЕРСИТЕТ ТРАНСФОРМАЦІЇ
МАЙБУТНЬОГО

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «УНІВЕРСИТЕТ ТРАНСФОРМАЦІЇ МАЙБУТНЬОГО»

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Внутрішній контроль та аудит»

КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

<https://uft.in.ua/>

Телефон: +38 (073) 047-26-26

E-mail: info@uft.in.ua

Викладач – Кравченко Юлія Петрівна, канд. екон. н., доцент,
доцент кафедри публічного управління та адміністрування

Галузь знань	28 «Публічне управління та адміністрування»					
Шифр та назва спеціальності	281 «Публічне управління та адміністрування»					
Назва освітньо-професійної програми	«Публічне управління та адміністрування»					
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)					
Статус навчальної дисципліни (обов'язкова/вибіркова)	вибіркова					
Мова викладання	Українська					
Форма навчання	Семестр викладання	Обсяг навчальної дисципліни	Лекції (годин)	Практичні заняття (годин)	Самостійна робота (годин)	Підсумковий контроль
Денна	2–3 семестр	120 год, 4 кредити ЄКТС	20	20	80	Диференційований залік
Заочна	2–3 семестр		6	6	108	

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Анотація дисципліни	Дисципліна спрямована на формування у здобувачів вищої освіти компетентностей з питань еволюції державного внутрішнього фінансового контролю, інноваційних інструментів його розвитку у різних сферах діяльності та шляхи вирішення проблематики запровадження внутрішнього контролю та аудиту в нашій державі в умовах євроінтеграційних процесів як дієвого інструмента ефективного державного управління. Вона охоплює теоретичні засади внутрішнього контролю і внутрішнього аудиту як важливої складової реформування системи управління державними фінансами в Україні, історію запровадження та нормативно-правове регулювання внутрішнього контролю в державному секторі України, управління ризиками, детальне дослідження елементів системи внутрішнього контролю, зокрема заходів контролю, як інструменту нейтралізації визначених ризиків діяльності розпорядників бюджетних коштів, нормативне та методологічне забезпечення діяльності з внутрішнього аудиту, перспективи його розвитку в Україні
Мета і завдання дисципліни	Метою дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти знань, умінь та компетенцій необхідних для: запровадження та забезпечення ефективного функціонування внутрішнього контролю та аудиту як в державному секторі України, так і приватному; дієвого управління ризиками, вжиття сучасних заходів контролю, як інструменту нейтралізації визначених ризиків діяльності організацій; повноцінного використання внутрішнього контролю і аудиту як інноваційних інструментів сучасного управління з акцентом на посиленій системі управління ризиками
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність розробляти та управляти проектами. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери. Здатність організовувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому,

	<p>центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях. Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції</p>
<p>Результати навчання</p>	<p>Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проєктами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм. Представляти органи публічного управління й інші організації публічної сфери та презентувати для фахівців і широкого загалу результати їх діяльності. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень. Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків</p>

Навички Soft skills	<p><i>Комунікативні навички:</i> вміння виступати перед публікою, комунікабельність, емоційний інтелект, вміння слухати, ведення переговорів і проведення презентацій, командна робота, гнучкість мислення, адекватне ставлення до критики.</p> <p><i>Лідерські компетенції:</i> вміння приймати рішення, навички кризового менеджменту, наставництво та моніторинг, вміння вирішувати конфліктні ситуації, стратегії лідерства, сила переконання.</p> <p><i>Селф-менеджмент і вольові компетенції:</i> орієнтованість на результат, стресостійкість, ініціативність, гнучкість і адаптивність, самомотивація.</p> <p><i>Інтелектуальні навички для перманентного професійного розвитку:</i> аналітичний склад розуму, креативність і логіка, творчі підходи, критичне мислення, вміння працювати з інформацією</p>
Методи навчання	<p>Опанування змісту дисципліни відбувається шляхом проведення класичних та інтерактивних лекцій із застосуванням мультимедіа, колективних обговорень, дискусій, роботи в мікрогрупах і консультацій з викладачами. При цьому застосовуються такі засоби навчання: інформаційні (підручники і навчальні посібники, у т.ч. електронні), дидактичні (таблиці, навчальні відеофільми, презентації, демонстраційні приклади), технічні (аудіовізуальні засоби, засоби телекомунікацій, мультимедіа тощо)</p>
Матеріально-технічні ресурси	<p>Ноутбук. Мультимедійний проектор. Доступ до глобальної мережі Internet. Хмарні технології підтримки освітнього процесу: Google Classroom / Moodle (підтримка практичних занять) Google Meet / Zoom (онлайн-лекції, практичні заняття)</p>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОНСУЛЬТАЦІЇ

Відповідно до окремого графіка

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів	Зміст модулів
Змістовий модуль 1. Внутрішній контроль	<p>Тема 1.1. Історія запровадження державного внутрішнього контролю. Чому необхідно організувати внутрішній контроль? Три стовпи державного внутрішнього фінансового контролю: фінансове управління та внутрішній контроль, центральний підрозділ гармонізації фінансового управління і внутрішнього контролю та методології внутрішнього аудиту та внутрішній аудит</p>

<p>Тема 1.2. Нормативно-правове регулювання внутрішнього контролю в державному секторі України. Міжнародні стандарти внутрішнього контролю. Бюджетний кодекс України та підзаконні нормативно-правові акти, що регулюють необхідність запровадження внутрішнього контролю в державному секторі України</p>
<p>Тема 1.3. Елементи системи внутрішнього контролю. Модель COSO I та Модель COSO II або COSO – ERM. Алгоритмом з організації внутрішнього контролю на прикладі системи Державної служби України з надзвичайних ситуацій. Внутрішнє середовище як елемент системи внутрішнього контролю</p>
<p>Тема 1.4. Управління ризиками, як елемент системи внутрішнього контролю Поняття управління ризиками в системі внутрішнього контролю. Визначення та оцінка ризиків. Класифікація ризиків. Матриця оцінки ризиків та особливості її застосування. Прийняття рішень щодо реагування на ризики. Визначення способів реагування на ризики</p>
<p>Тема 1.5. Заходи контролю, як інструмент нейтралізації визначених ризиків діяльності розпорядників бюджетних коштів Роль інформації та комунікації в ідентифікації дієвих заходів контролю. Існуючі заходи контролю, які на практиці застосовуються для управління ризиками. Відстеження стану організації та функціонування системи внутрішнього контролю в цілому та/або окремих його елементів</p>
<p>Тема 2.1. Нормативне та методологічне забезпечення діяльності з внутрішнього аудиту в Україні Основні нормативно-правові акти з внутрішнього аудиту. Нормативне та методологічне забезпечення діяльності з внутрішнього аудиту в Україні за окремими сферами діяльності</p>
<p>Тема 2.2. Міжнародні стандарти внутрішнього аудиту Міжнародні організації внутрішнього аудиту. Міжнародні стандарти внутрішнього аудиту, які регулюють цю діяльність в приватному та державному секторах економіки</p>
<p>Тема 2.3. Ризикоорієнтоване планування внутрішнього аудиту Ризикоорієнтований підхід та його застосування в практиці внутрішнього аудиту. Стандарти внутрішнього аудиту в Україні. Кодекс етики внутрішнього аудитора. Існуючі методики ризикоорієнтованого планування внутрішнього аудиту. Простір внутрішнього аудиту</p>
<p>Тема 2.4. Перспективи розвитку внутрішнього аудиту в Україні Сертифікація внутрішніх аудиторів у міжнародній практиці. Стан сертифікації внутрішніх аудиторів в Україні. Роль Аудиторського комітету в розвитку функції внутрішнього аудиту та стан їх функціонування в центральних органах виконавчої влади в Україні</p>

**Змістовий модуль 2.
Внутрішній аудит**

Тема 2.5. Кращі практики функціонування внутрішнього аудиту в Україні

Запровадження та розвиток внутрішнього контролю та аудиту в системі Міністерства оборони України та Державній службі України з надзвичайних ситуацій. Трикутник шахрайства та його застосування у вітчизняній аудиторській практиці

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна література:

1. Куцик П. О. Інтегрована система обліку і внутрішнього контролю в управлінні ринками : монографія / П. О. Куцик, Р. А. Марценюк, Ф. Ф. Макарук, М. Ю. Чік. – Львів : Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2020. – 280 с.
2. Замула І.В. Внутрішній контроль : навч. посіб. / Замула І.В., Танасієва М.М. - Чернівці : Технодрук, 2021. 336 с.
3. Семенець А. О. Внутрішній аудит у системі управління підприємством торгівлі: теорія, методологія, практика: монографія. Харків: Харків. ін-т фінансів КНТЕУ, 2019. 372 с.
4. Міжнародні професійні стандарти внутрішнього аудиту [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://na.theiia.org/standards-guidance/>.
5. Стандарти внутрішнього аудиту: затв. Наказом Міністерства фінансів №1247 від 04.10.2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1219-11>

Допоміжна література:

1. Бойко Р.В. Контроль і ревізія: навч. посібник / Р. В. Бойко. - Львів : Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2018. – 372 с.
2. Контроль і ревізія: навч. посібник / За редакцією Р. Л. Хом'як, О. В. Тесак. - Київ : Видавнича група Бухгалтери України, 2021. - 269 с.
3. Фінансовий контроль: теорія, термінологія, практика : навч. посібник / Гончарук С.М., Долбнева Д.В., Приймак С.В., Романів Є.М.. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2019. – 298 с.
4. Пушкар М.С., Семанюк В.З. Внутрішній аудит: підручник / Пушкар Михайло Семенович, Семанюк Віта Зеновіїна – Тернопіль: ТНЕУ, 2016. – 211 с.
5. Слободяник Ю. Б. Внутрішній аудит : навч. посіб. Суми : ТОВ «ВПП «Фабрика друку», 2018. 248 с.

Інформаційні джерела та Internet-ресурси:

1. <https://www.rada.gov.ua/>
2. <https://www.kmu.gov.ua/>
3. <http://www.nbu.gov.ua/>
4. <https://nlu.org.ua/>
5. <https://dntb.gov.ua/>
6. <https://nrat.ukrintei.ua/>
7. <https://prometheus.org.ua/>
8. <http://www.iaa.org.ua>
9. <http://www.gildia.kiev.ua>
10. <https://www.mof.gov.ua/uk/rozvitok-derzhavnogo-vnutrishnogo-finansovogo-kontrolju>